

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hetfő

142. szám.

Pest, augusztus 28. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országton Kunewalder házban, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve fél évre Budapesten házhordással 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fizettetik.

Pest aug. 28.

A követkamrai ülésben legelőször egy interpellatio történt, melyről az olvasó egy Győrből kelt s alább közölt levélből bővebb tudomást szerezhethet.

Az interpellációra s más ehhez rokon tényekre Kossuth a kamarától két három napnyi időt kért, mely alatt a ház ítéletét függeszse fel.

Ezután a ház általment a pénzügyi javaslat tárgyalására, mely különösb érdekekkel nem bírt.

A ház az alsóvidéki hírek miatt teljesen levertett volt. —

Mi szánakoztunk azon rövidlátásu kamarán, mely a még csak majdan isten tudja mikor kiállítandó katonákkal akarja megvenni az ellenséget, most midőn Jellachich Bécestől pártoltatva sebesen közelg! —

Rettenetesen elkéstünk. —

Elkéstünk akkor, midőn volt elég időnk, midőn István hercegnek teljes hatalom volt kezébe adva; midőn joga volt e férfiúnak még a törvényeket is sanctionálni. . . .

Felhasználta-e a ministerium a sorsnak ezen kedvezését? Nem. Még kostonól sem került ki ez úton egy kis törvényke.

Mit adjon még az ég ezen nemzetnek, hogy megmenthesse magát?

Adott elég időt készülni. A nádornak kezébe jutott minden hatalom. Ennél többet a legjobb szerencse sem adhat. Azt csak nem kíván-

hatjuk, hogy a földből tűz jöjjön ki, s a magyarok ellenségei megégjenek.

Felelős kormány! adj számot sáfárságodról.

Pest aug. 28.

A fővárosban, ministerialis, s nem ministerialis követek közt tökéletes leverettséggel uralkodik.

A hazája miatt rettegő magyar előtt e perczek irtózatossak. Ha két ember összejö, azzal köszönt egymásnak — kutyául vagyunk, oda vagyunk.

A képviselők háza? Ez egy haldokló test, sem vezére, sem akarata. Az ülések nem birnak komolysággal. Mint ha minden meg volna zsibbadva. Mély álmom vesz körül, s el vagyunk kábulva mint a vándor, ki télen a pusztákon megfagy, s halál karjai közé eszméletlenül rogyik.

Megmondjuk-e olvasóinknak, mit ítélünk, mi véleményünk a képviselő házról? Olyannak képzeljük azt, mint egy vigjátékban láttuk, hol midőn egyszer az uraság elment hazulról, az inasoknak és szobalányoknak eszökbé jutott, urat, és ténsasszonyt játszani, felöltöztek, leültek a pamlagokba, üdvözlék egymást, az egyik kiment, s mint látogató jött be.

Bocsánat ha a hasonlatosság kiméletlen, de igaz, s hogy azzal a valót rajzoltuk le, szívünk mélyében meg vagyunk győződve.

Szomorú dolog, de úgy van. A mi parlamentumunk csak comediajáték, csak utánzás, csak parodiaja azon jeleneteknek, melyeket a külföldi ülésekről eddig a hírlapokban olvastunk.

Parlamentünk külsőleg hasonlított a külföld országgyűléseire, voltak indítványok, jelentések, osztályok, választmányok, általános és szakaszokénti tárgyalások, s végre szavazat, de ez nálunk nem megyen komolyan.

Ott van például a nevelési törvény. Mennyi keserűséget okozott-e a háznak, s tárgyalás alatt a pártok, valamint a kormány minden taktikát felhasználta, a mivel csak külföldön élni szoktak, csak hogy a másutt a taktic alatt komoly valóság rejlik, nálunk pedig az egészben csak a felületességet, s az új dolgokon formaköni kapkodást láttuk. —

A ki az olvasó közül azt gondolja, hogy tulajunk, hogy nagyitjuk a dolgokat, ám tessék itélni a tényekből.

Erre nézve jelen állításunk bebizonyítására két tény iránt tesszük olvasóinkat figyelmetessé.

Először is a nevelési törvény, melyből egy pontot a ministerium cabineteti kérdéssé tett, olyan

kérdésnek, mely ha elvettetik a ministerium nem meri továbbra a felelősséget vállalni, — és ugyan ezen ministerium hallgatóság bele egyezik, hogy ezen törvényjavaslat a felsőházban simpliciter elvettessék. — Tehát a rechthaberey viszketege volt a ministeri kérdés, nem pedig a dolog maga melylyet egész kényelemmel egy más körben elvetetni engednek.

A kik a parlamenti élet gyakorlatait ismerik, megvallják, hogy nemzetkormánytól ennél csufosabban nem sértetett meg. Bolonddá tették a képviselő házat, hogy erőködtek az emberek meggyőződéseiket lenyügözni, csak hogy a kormány szeszélyének eleget tehessenek, s ime comedia-dolog volt az egész.

A kik pedig ezen előadott tényre úgy veszik fel mint a sors megbecsülhetlen kedvezésétől nyert időnek kiszámított, s vétkes szándéku elparlarsát azok ezzel egyszersmind a jelen ministeriumot teljesen elítélték.

A második, mire az olvasót figyelmeztetünk kell az, hogy a mi eddig az országgyűlésen, az a megbízó levelek nagyban megvizsgálása után végbement egy ülés alatt megtörténhetett volna.

A ministeriumnak példátlan nagy többsége volt, oly kérdésben pedig mely a haza megmentésére szolgált, a ki ellent mondott volna, tán megkövezték volna.

Ha a ministerium még majusban belátta volna azt, mit mások ezeken beláttak, hogy politikájok egész alapjában haszontalan papir fogyasztás, egy rendkívüli s háromnapos országgyűlés mindenon segített volna.

Kossuthnak egy beszéde, azon értelemben, melyben őt s politikai hitvallását a nemzet definiálta, képes lett volna egy nap alatt hatvan decretumot hozni. Katona, pénz, rendes és rendkívüli költségvetés, csak fel kellett volna olvasni, s meg lett volna. . . . Ezt a követkamra tagjai közül egy sem fogja tagadni.

A viták csak akkor kezdtek kinyulni, midőn a ministerium supponált, szabadelvűségéről a bőköpeny lehuzódván, sokan igen sokan várakozásokban megcsalalkoztak.

Midőn az olaszkérdés szőnyegre jött, a ház rettenetesen volt meglepetve, mindazonáltal kiüríté a keserű poharat. — Midőn a schwarczgelbről számosan azt kezdték tapasztalni, hogy a kormány oly argumentumokat állit fel, melyek ha egyszer elfogadtattak, a legerősb fegyverré válnak, olyanná, melynek ereje alatt a legszabályosabb következetességgel a nemzetnek legfeljettebb kincseit oda kellend áldoznia, akkor a harminczhat ellenzéki szavazat, daczára az intimidatio minden nemeinek száztizenhétre emelkedett.

Azok, kik ezen argumentumokat a többség fejébe bele disputálták, nem gondolták meg, hogy egyszer az engedés terére lépve, megállapodásról többé szó sem lehetend.

Az olaszügy tárgyalásakor a többségnek a német zászló s német comando eszök ágában sem volt. —

A swarczgelb tárgyalásakor azzal hitegeték magokat hogy ez utolsó concessio lesz. — És ime hogy állunk ma? A kamrában a statusadóságok elvállalása e pillanatban nem áll a lehetlenségek között. — Természetesen úgy érte a dolgot, hogy azon felállított argumentumok a magok teljes épségükben tovább is fenmaradjanak. — Ha pedig ezen argumentumokat lerontjuk, akkor aztán előre bátran, új politikára kell lépünk, százszoros erő megfeszítéssel lehetlenségeket kellend legyőznünk, pótolnunk kell a négyhónapi rettenetes időpazarlást különben a leggyalázatosban fogunk elveszni.

A ministerium mindedig tergiversalt, behunyta szemét midőn előtte mutatkoznak követett politikájának eredményei, mind addig míg ma minden reményforrásaiból ki van fogyva, keresve sem kap semmit a mivel csak ámithatná is magát.

Készületlenül, megcsalva elárulva ott vagyunk, kitéve a legnagyobb veszedelemnek.

És pedig hivatkozunk a fővárosi értelmes közönségre, de nem csak: hivatkozunk az utcai gyerekekre, ezek is tudták, hogy a mi új alkotmányunk, s ezzel mindazon elem mellyen ezen alkotmányosság nyugszik, csak addig marad békével míg Radecki Olaszországban győzni fog vagy legyőzetvén a délnyugati részekből vissza fog jönni.

Ime épen így történik. Radecki győzött. Az ausztriai császár visszajött Bécsbe, s a bécsi középponti kormány megerősödött. —

Ezen utóbbi tény pedig a jelen ministerialis politika mellett a mi romlásunkkal egyértelmű. —

Ausztria nagy bajban volt, Bécsben egy barricadpárt alakult s ez kiverte a városból a kormányt mellyről az emberek azt hitték hogy az csak isteni erővel dönthető meg.

A magyar az alkalmat fölhasználta s neki rugtatott egy kis alkotmányos kalandkának. —

Mit tett ez alatt Ausztria? Mormogott magában harapta ajkait s azt mondá; Hadd bolondozzák ki magukat ezek a jó emberek csak rajta parlamenteskedjenek, vigyék egy darabig a pénz és hadügyi tárczát vagy ha tetszik szakadjanak külön, majd visszajönnék ők még eszök nélkül is.

Igy beszéltünk mi a Horvátokról? Azt mondtuk. Eresszük őket ha akarnak magokra. Nem tarthatják fel magokat vissza fognak jönni.

Tanuljunk a két nemzet sorsából.

A horvátok ellenünkben azon politikát követék, mellyet mi az országnak Austria ellenében folyvást ajánlgattunk. Készülnünk kellett volna, s fegyverkezni. Az utolsó czigánykovácsnak is csak fegyvert lett volna szabad kalapálni.

Kétségbeesett helyzetünkben láthatjuk, melyik volt jobb politika.

A kis Horvátország ellenünk támadólag lép fel Jellasics közeleg. Az alsótáborban lehetőségekről ez uttal kötelességünk hozza magával hallgatni — és mi? mi a minduntalan hetvenkedő vitéz nemzet, a hírek jöttére elrémülve vagyunk, s mit tudunk tenni Bécsbe futunk! könnyörögni menekvésért!

Bécsbe futunk kért az osztrákat, hogy szentesített törvényeinket ne engedje megtörni.

Bécs alkut fog előterjeszteni. A pontokat ismerjük. Statusadóság. Had és pénz ügy Horvátország elvesztése. Ezek a minimum. Ezen alól Austria tán szóba sem áll. —

Itthon a rettenetes argumentumok fel vannak állítva. Itt a fatalis alternativa az engedés, vagy áttérés a forradalmi politikára. —

És mi tán engedni fogunk. — Ha az oppositio utolsó erejét megfeszíti, s elmondja rövid szabadságunk hatyú dalát — a jobb oldal azt fogja felelni, önöknek igazságok van — de már késő. —

Itt van a ministerium politikájának gyümölcse. Engedünk kell ismét. És engedünk ismét és ismét, mert azon utra sodortattunk honnan nincs vissza térés a hányat lépünk, annyi ajtót zárunk be magunk után. Austria soha sem fog engedéseinkkel megelegedve lenni, fog az még rajtunk ezer szálkát találni, s akkor, hogy azt gyökerestől kihuzza, nem is lesz szüksége, hogy minket megkérdezzen. —

Gondja lesz rá különösen, hogy e nemzetnek többé se kedve se tehetsége ne lehessen, hogy egykor ha tán Ausztria a marciusi helyzethez hasonló körülmények közé jutna, ismét eljátszuk ezt a mostani alkotmányosdit. —

Kossut azt mondta a mai ülésben, három napig várjunk —

A ki így beszél nem ismeri a németet. Nem fognak alternatívánkra az utolsó percig, mellytán előbb bekövetkezik mint gondoljuk, egyenesen felelni.

Mákvirágok.

Egyszer volt hol nem volt, még az operenczián is túl volt egy üst, melly olly nagy volt, hogy a benne dolgozó mesterlegények közül — kik pedig 30-an valának — egyik sem hallá a másik kalapácsának hangját.

Ezen üsthöz méltán hasonlítható volt a főrendek mai ülése, mellyben egyik tag opern-guckeren által azon felfedezést vélte tenni, hogy a terem vele szembelevő szegletében valami mozog, melly főrend is lehet.

Valóban az üléstartásra megkívántató szabály-

szerű 50 tagszámnak 30-ra leszállítása ugyan csak meglátszott.

A mai ülés valóban hasonló volt egy romlásnak indult temetőhöz, mellynek sarköveit részint hanyagság, részint az idő viharai letördelték, elpusztították. A szószerk, mint valamely elhagyott sirbort tünt fel, melly nyitva áll, de mindenki által kerületes, s felette az elnök, mint a halál angyala ült csengetyűvel jobbán, mellynek hangját még fül nem hallá, mellynek megkondulása alkalmasint az utolsó ítélet napját fogja hirdetni.

Egyébiránt mi csak örvendünk, ha a főrendek mentül ritkábban, s mentül kevesebben jelennek meg; mert ebből következtethetjük, hogy ők magok is meg vannak győződve az élet hijábalóságairól.

Az ülés fél 11-re megkezdett a jegyzőkönyv hitelesítésével, mellyben irva van a ministeriumnak azon büne, hogy a nevelés ügyét — mellyet a képviselő teremben cabinet-kérdéssé tett — 50 egyén által — kiknek tetszik magokat törvényhozótestületül felállítani, s kiket illyenek gyanánt eltérni ez ország elég gyáva — simplicitér félrevettetni a nélkül, hogy csak fogfájásról is panaszkodnék.

Azt mondja talán a ministerium, hogy épp az által akarta megmutatni, milly kevés fontosságot helyez eme muzeumi senatusra, hogy míg a képviselők itéletétől életét függeszté fel, addig a főrendek határozatáért, de csak egy jó szót sem ad.

Mi elfogadnók ezen állítást, ha meg volnánk győződve, hogy ministerium ehez aztán következetes is maradván a méltóság határozatot a d acta teszi, s a képviselők végzéséhez tartja magát — nem azért mintha ez utolsó valami gyönyörűségű dolgot foglalna magában, hanem azért, mert 15 millio ember képviselőinek határozatát 50 egyén vetojától felfüggeszteni a legnagyobb absurdum lenne: de tudjuk és ösmerjük azt a ministerialis erélyességet, melly félfont féltétségből és félfont képtelenségből kotyfolt mixtum compositum valami.

Hitelesítettvén a jegyzőkönyv, felolvasatott a had és pénzügyi képviseleti törvényjavaslat, s comitéeba küldetett.

Mire való az a comitée?

Nem monhatták volna rá: igen jöhet mindjárt? mert azzal csak nem fogják elámitani magokat, hogy a hon velők életkérdései felett alku-dozni fog?

Bizony jobb lesz, ha közelebről az elnök által jelenteni fogják a háznak, hogy mind a táborba kívánnak menni; menjenek aztán bár Afganistánba is vagy legalább sokkal okosabb lesz azt a 30 számot ismét reducalni még pedig egyre t. i. az elnökre, ki néha pour s' amuser tarthatna egy egy ülést, s a végzést minden elmentmondás nélkül mondhatná ki. Mi szivünkben kívánjuk Májlát Györgynek azon dicsőséget, hogy ő legyen az utolsó főrendi elnök; sőt időről időre felhivandjuk honi regényíróink figyelmét, hogy nevét illyczimú munkával örökítsék: A főrendi vadon utolsó Mohicánja történeti regény 12 kötetben.

„Más tárgy nem lévén az ülést bezárom!” ezt mondá ő, és kétszer sem kelle mondania.

Széchenyi ministert a hágsókon találtuk veres zsákját hona alatt vive.

Éppen elégedett képet csinált, midőn valaki par pure galanterie fejét egy unalmas visite-re szánván, a kapustól figyelmeztetik, hogy sind grad jetzt ausg'fahren.

Csernátóni.

A követkamarában egy interpellatio történt a tényről e következő levélből kiviláglik.

Szerkesztő!

Győr, aug. 24.

Ma itten nagy Kanizsán fekvő Miklós Huszár regimentbéli Csáry Pista nevezetű közvitész a városi határságnál mint szökevény önmagát azért jelentette fel, hogy a főtisztei a közlegénységet ha ütközetre kerülnének vagy horvátok vagy ráczok ellen, vaklövessel való tüzelésre akarnák bírni, vagy a magyarok ellen fordítani. —

Ezen közvitész a városi tanácsnál a föladást megtette — és a ministeriumhoz való följelentésre az itteni város kapitánya által lekisértetik — mit adott fel ezen tanácsnál, én nem tudom, de jó lesz ezen föladást figyelemmel lent kísélni, hogy ezen föladás el ne hallgattassék és ezen föladásnak baja ne legyen, és a dolog mibenléte megvizsgáltassék — ezen legény azt mondá, hogy többen mint 75-en vagynak, kik öszvebeszéltek a dolgot feladni — és nagy nehezen sikerült is néki az eljövés — és hogy ezen regimentnél lévő tisztek közül kevesen volnának magyar érzelműek, legkivált a főbkek közül — a legénység azonban nagyobb részén (ha az vak engedelmességgel le nem bilincseltetnék), mind magyar, és igen fájna nekik, ha az előjöhethő alkalommal véreik ellen kellene fegyvereiket használni. Ha igaz ezen legény föladása, akkor méltó gyanu lehet a tisztekre, és a legénységet a magyar constitutióra Pozsonyban letett esküjük ellen ellenünk használhatnák. —

Én többed magammal beszéltem azon Csáry Pista magyar huszárral, a kinek tisztei ellen való bepanaszolhatás végett mint szökevény kell a ministeriumhoz jutni. Azért ezen legény a büntetés helyett inkább jutalmat érdemelne a hazától, mert a föladását tudja igazolni. Ezt tudomásul közli

a szerkesztőségnek polgártársa

Horváth János.

Utó írat.

Ezen közvitész 25-ikén gözőssel az itteni város kapitányal Purgli Pál ural megy le Pestre. — Ez valóság és nem kőza hír.

Eddig a levél. Utótudósításaul megírhatjuk, hogy e derék, s magát feláldozó becsületes honfitársunk megérkezett Pestre. Element Batthyánihoz, hol rendkívül hidegen fogadtatott s Mészároshoz utasítatott.

Mészáros először kihallgatási órát rendelt, de nem tartotta meg.

Másodszor is lett rendelkezés, hol a derék vitéz kihallgatván feleletül egy kis német czédulát kapott, mellynek következtében a haza ügyében fontos felfedező börtönbe vettetett.

Tessék a hazának ítélni.

A ministerium a tény igazságát a mai ülésben nem tagadta.

Ó-verbászi tábor aug. 24. 1848.

Szerkesztő!

Volt időm, de kellett is 19-ik óta, hogy mérsekelt hangon irjam e sorokat, — azóta jobban kezdem átlátni ön folytonos kifakadásainak helyességét.

Méltán el lehet mondani, hogy f. hó 19-kén a hegy egeret szült.

Holnapokig tartó megfeszített készültek után mit várhatott bizonyosabbat a haza, mint sükerdűs győzedelmet.

Ez kecsgetett bennünket, gr. Károlyi István, és Bernát Lajos őrnagyok zászlójaik alatti pestmegyei nemzetőröket.

S bár ezekben a legnagyobb rész rőszül készült s gyenge fegyverül használható kaszákkal volt ellátva, az egész tömeg gyakorlatlan a fegyverben, szokatlan a csatához: mind ezek mellett elég elszántsággal, készséggel csatázni is, ha kell, indultunk 18-kán estve felé a sz. tamási határba 6 ágyú és b. Bakonyi vezérlete alatti két századbeli Sándor ezredbeli gyalog katonaság után, melly kitünő kösiséggel s elszántan harczolt a sánczoknál.

Az éjszakát kün a sz. tamási határban töltvén, reggel lassú lépésben haladtunk előre, — gr. Károlyi zászlója után Bernáthé állapotván meg.

Ekkor Fakk generalis gyalog gr. Károlyi zászlóaljához jött, a gróf lovára ülven elnyargalt meg szemlélni a dolgok mikénti állását.

Visszajöttekor az ő indítványára, de leginkább a tisztakeblü magyar, s éltét hazájáért feláldozni kész gr. Károlyi István felszólítására 81 önkénytesek ajánkoztunk jóval előre nyomulni, elhatározva, ha kell a sánczokhoz menni a rendes katonaság segítségére; — kik előre egy pár száz lépésre nyomulván, a két zászlóalj addig helyet változtatott, gr. Károlyi zászlóalja hátra vonult, Bernáthé pedig előre. —

Az első zászlóaljból alakult önkénytes kis csapat a Sándor-gyalogezredbeli gyalogsághoz akart csatlakozni; de az mondatván, hogy mint tanulatlanok a rendes katonaságot könnyen zavarba hozhatnák, s jó szándékok mellett árthatnak inkább, mint használnának: feltételéről elállott, s hasztalanul éltét kockáztatni a veszedelmes helyen nem akarván, a hátra hagyott zászlóaljhoz visszatért. —

Mind a két zászlóalji őrsereg, — bár változtatva s kikeresett lapályos helyeken történt megállapodása közben mindig körülötte, hol előtte hol utána hullottak le az ágyugolyók, és hogy sen-

ki legkisebbé sem sebesült meg általok, csak isten csudája s jutalma a bátorságnak, — bár maga után a körüle sebesülendők számára rendelt koczkát jönni, időnként pedig keményen sebesült katonákkal több koczkát visszamenni látott: ki-rendelt állását, hol sem ellenséget nem támadhatott, sem magát nem védheté, rendben elég bátran megtartotta.

Lehet-e ennél többet kívánni illy körülmények között a nemzetőrségtől?

Dél felé kezdett lankadni az ágyúzás, déltájban megszűnt, és mind ekkoraig a dolgok mikénti állásáról semmi tudósítást, semmi rendeletet nem kaptak zászlóaljaink. Délután egy kisszámú önkénytescsapatot láttunk előre nyomulni.

Ezután nem sokára az uton fel s alá járás-kezelés kezdett a sorkatonaság és egyénei között beállani, később megfoghatatlan sürgölődés, — utóbb két óra felé az ágyú-koczkát láttuk sebes vágatva visszajönni, a kocsisokat — lovaikat kardlapozva és a tüzérekét rémülve halljuk lármázni, nur retiriren, retiriren! wir haben keine muniti-on! s ezen ágyúkocsik a megrémült nép feltartoztatására ezt felszedni meg is állottak, — hallottuk lármázni a sorkatonaságból, hogy a ráczok kitértek a sánczból, a mint hogy ugy is történt. Ezeket látva, hallva, mi természetesebb, minthogy a hátrább álló s így a futamodóknak már nagyobb tömegét látó gr. Károlyi zászlóalji nemzetőrségnek nagy része megfélemedve feltartozhatlanul futásnak indult?

De ha tekintetbe vesszük mind az eddig elősorolt körülményeket, mellyek jól kiszámítottak lehetnek nemzetiőrségünk bátorsága kizsákmányolására is: akkor igazságtalan lenne mind az, ki a megfélemedésért, futásért gunyolja, szemrehányással illeti az első zászlóalji nemzetőrséget. A második Bernát Lajos őrnagysága alatti előbre álló zászlóaljnak kis része szaladt meg, — a nagy rész rendben vonult vissza a verbászi táborba. —

A történeteknek ez őszinte s hű rajzával tartozom az igazságnak, tartozom ezen felül Pest megye nemzetőrsége becsületének.

Ha hallaná ön azon sokféle egyes panaszt, vádat a rendes katonaság alsóbb és felsőbbrendű egyéneitől, — hallaná azon eseteket, mellyek a különböző ostrom-pontokon egyenként okozák az öszves gyalázatos visszavonulást — vesztéséget, — hallaná a táborokban általános nyilatkozó közvéleményt: — nem csudálkoznék ön azon levertségen, bosszún, szégyen-fájdalmon, melly mindnyájunk keblét áthangolja. —

Egy láthatatlan szellem játszá itt a főszerepét, működését olly kiszámítottan irányzá, hogy a külszin legyen meg valóság nélkül, — legyen nagy durongtatás, pufogatás czéltalanul, — legyen ijedés, rémülés, sebesültek, halottak, — legyen minden, mi a formát kiegészíti, — csak siker ne, a czél elérve ne legyen. —

Mi okozza, hogy mind ezek a magyar nemzet akaratja ellenére, méltó bosszújára, gyalázatjára így történtek? magyarázza meg ön, mint kutató ember, — vagy talán a felizgatott hazafi kedélyt akarják kifárasztani, s czélul tüzetelt ki egyezkedni a rabló csoporttal? —

Több ezren jövének ide, de nem azért, hogy lúcsut járassanak velünk, nem azért, hogy elhagyva családi boldog köreinket s mindenünket, hazánknak legkisebbet sem használva éltünk — épségünket a gazságnak áldozzuk fel, — nem azért, hogy az álldalom és a magunk idejét — pénzét vesztegessük hasztalanul, — s ezeken felül minél többen segítsünk szégyent-nyalázatot hozni hazánkra s ön fejünkre. —

Számoljuk az órát a napot 19-ik óta, s ezt ne csudálja ön, mert bár sokan vagyunk itt kézszek minden áldozatra kedves hazánkért; de ámitások — cselszövények által nem akarjuk magunkat félrevezettetni, elaltatni. —

Igaz, hogy jó fegyverrel ellátott, hosszabb ideig begyakorolt, nagyobb fegyelem alatt álló önkényes nemzetörség ide hozatala célirányosabb, véle sokkal többet lehet tenni: de ha a dolgok fővezérlete, a végrehajtás ezután is hűtlen kezekre bízatik; a siker kevés, a szégyen teljes leend akkor is, — s hazánk és véle a magunk sorsát csak sirathatjuk, a nélkül, hogy rajtok segíthetnénk.

Egy kapitány.

A táborból augusztus 20-án 1848.

Tegnap rettenetes napunk volt; az általános megtámadás 19-re volt határozva és meg is kezdett; mi, egy zászlóalj honvéd és egy divisio huszár 3 ágyúval Turia alá vonultunk, a tul részén Kolovrát paracsa alatt 1 zászlóalj honvéd, ugyanannyi Ferencz-Károl és 1 divisio huszár a tul oldalon; így Sz. Tamás, Földvár sat. Éjfélnélkor a táborból kiindultunk, 6 órakor a csataterre érkezénk, hol reggelire hat fontos golyókkal vártak. Lön iszonyu pusztítás, az ágyú és puskagolyók fejünk felett, lábaink közt füttyült, így nyomultunk a falu alá, hol a csatornára a hid vala felállítandó, de elágyúztattak onnan is.

A legveszettebb tűzbe állottunk — midőn Kolovrát tulról hallgatni kezd — mi másfél óráig ágyúztunk, és Kolovrát még mindig hallgatott. Képzelheted az érzést, midőn kezdtük állatni, hogy ő visszaverette.

Balról mellettem álló hadnagyomnak kardját sodorta el az ágyúgolyó, s épp azon pillanatban a jobbra mellettem levőt melben találván, az iszonyut halt. —

Ráday Gidának a csákó rozsáját feldzeugostól sodorta el a golyó, a fiú pompásan viselé magát, csak mosolygott. — Általában a pesti önkényes-

zászlóalj közt az én századom volt legstürűbben üdvözelve az ellenség forró tiszteletével, a lövések többnyire ránk és felénk irányoztatván.

Mint emlitem Kolovrát visszaverette, s most minden erő ellenünk — három felől kezdtek az ágyúzást, ekkor a tüzérség összeszedi magát és kezdi a visszavonulást, a huszárok követik, és csak hamar lövonalon tul voltak, a honvédek is visszavonulásra parancsolák, s így mi pestiek maradtunk utósok a sétatéren, de csak hamar félszázadokra osztva golyók kíséretében mi is elhagytuk a csatateret. A pesti fiúk dicsően viselték magokat; a napi parancsban meg is dicsérvék. Sz. Tamásnál volt a legnagyobb, de szinte szerencsétlen ütközet, ott is vesztettünk. Összesen 42 köztívész esett el, hét tiszt, köztük ismerős Fiáth főhadnagy, 15 embert és egy tisztet az Alexandertől elfogtak — tömérdek sebesültek és csonkultak. Gyászos nap volt biz az! huszonhárom órát voltunk talpon éhen és szomjan — még pedig 11 órát marschon, öt óráig tűzben, egy nap alatt, ez nem csekély.

Isten veled, még egy illy nap, s nehezen látjuk többé egymást. —

U. i. a hivatalos értesítésből e pillanatban hallottam, hogy a tegnapi csatában 211 sebesült és halott van.

H I R D E T É S E K.

(2-3)

Négy világos pej herélt kocsilovak gr. Bánfi ménéséből eladó, láthatni a Zrinyi-fogadóban, s értekezhetni 19. 20. sz. alatti szobában reggeli tíz óráig.

(8-10)

Oszyald testvérek

a Jóseftéren

nemzetőrök számára ajánlják a következő feltűnő jutányos áron kész cikkeiket, mint:

Lovas- és gyalogkard alpaccafém és aczélból.

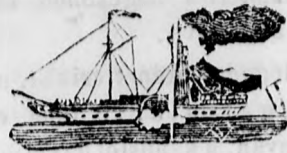
Lószerszámra való borítványok alpaccából.

Gombok ezüst-, alpacca- és vegyítékből.

Czimerek, lótakaró, csákó, és töltéstárczára való, ezüst és alpaccából.

Gyalog- vagy lovasságnak való töltéstárczák, kardszijak.

Derékkötők, döf- és vágzsuromny- hüvelyekkel.

Gözhajók járása.

A. A Dunán.

Pestről Bécsbe naponkint reggeli 6 órakor, Győri közlekedéssel.

B. A Tiszán.

Szolnokról Szegedre, Tittelbe és Zimonyba, Pesttel kapcsolatban: minden kedden.

„ Szegedre: minden szerdán és szombaton.

„ Tokajra: minden csütörtökön.

Szegedről Szolnokra: minden hétfőn, csütörtökön és szombaton.

„ Zimonyba: minden szerdán.

Zimonyból Tittelbe, Szegedre és Szolnokra; minden csütörtökön.

Tokajból Szolnokra: minden vasárnap.

Indulási idő Szolnok, Tokaj és Szegedről: reggeli óra.

Minden kedden indul egy vonatgözü Szegedről Zimonyba, és minden pénteken Zimonyból Szegedre.

Az első cs. kir. szab. dunagözhajózási társaság főügynöksége.

Magyar kö-zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik Majus 20-tól Augusztus végeig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 órakor.

„ „ tehervonat délben 11 ó. 45 p.

„ „ személyvonat délután 2 óra.

Szolnokról Pestre. Tehervonat reggeli 3 óra 45 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 25 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 2 óra 15 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 6 óra 30 percz.

„ „ délután 2 óra 30 „

„ „ „ 5 „ 30 „

Vácról Pest felé reggel 8 órakor

„ „ délután 4 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

„ „ „ 7 „

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.

Felelős szerkesztő Pálfi Albert. — Nyomtatja és kiadja Lukács László. Országut, Kunewalder-ház.